Woord van Hoop

NIEUWSBRIEF APRIL 2023 - NR. 5

UITZENDING VAN KLAASJE KOOIKER NAAR CONGO

Terug in Staphorst en weer terug naar Bunia

Vanaf Kerst tot en met 20 januari mocht ik weer even thuis in Staphorst zijn. Dankbaar dat ik tijd met mijn ouders door kon brengen. Vier weken genieten van mijn familie, vrienden en bekenden om me heen. Even een praatje hier, even een bezoekje daar en de tijd ging ondertussen snel voorbij. Wat me vooral ook goed heeft gedaan waren de kerkdiensten, het samen zingen en de preek in je moedertaal, de taal van je hart. Dan besef je pas hoe het Woord in je eigen taal toch zoveel dichter bij je komt dan een kerkdienst of zingen in het Frans/Swahili. Uit het Bijbelboek Esther blijkt al hoe belangrijk het is om iets in je eigen taal te horen of te lezen: Koning Ahasveros schrijft brieven aan 127 gebiedsdelen, een ieder gebied naar zijn schrift en een ieder volk naar zijn spraak; ook aan de Joden naar hun schrift en naar hun spraak. Het was fijn om tijdens de presentatie zoveel belangstellenden te zien. Dank voor jullie komst, het heeft me echt goed gedaan! Enkele dagen voor vertrek kreeg ik een berichtje van mijn buurvrouw uit Bunia met de opmerking: 'Welkom thuis!' Op dat moment besefte ik, ja ik ga ook naar huis, ook Bunia voelt als thuis. Eigenlijk leef je een beetje in twee werelden.

Blijdschap tijdens de ingebruikname van het NT

Een dag vol dankbaarheid en blijdschap

Zoals beloofd in de vorige brief zal ik nu iets meer over het Bijbelvertaalwerk vertellen. Allereerst wil ik iets vertellen over een van de hoogtepunten van het Bijbelvertaalwerk, het uitdelen van een deel van de Bijbel. Begin februari was er de opdraging/ingebruikname van het Nieuwe Testament (met het Bijbelboek Genesis) in de Budu Nita taal in de plaats Ibambi. Het was ongeveer een uur vliegen vanaf Bunia met het MAF vliegtuig en dan nog ongeveer 35 km met de auto naar de bijeenkomst. Wanneer je daarnaartoe vliegt, zie je bomen, bomen en nog eens bomen met af en toe een hut of een klein dorpje. Ibambi is een dorp in het regenwoud van Congo. Aangekomen in het dorp waren er al een heleboel mensen aanwezig en na een kwartier begon het officiële gedeelte van de bijeenkomst. Onder begeleiding van o.a. de 'chiefs' van de Budu werden de Bijbels in een kist naar het midden gedragen. Na het gebed om zegen van de Heere werd de kist opengemaakt en werden de eerste Nieuwe Testamenten uitgedeeld aan de 'chiefs' en andere belangrijke personen. Vertaler en dominee Anzabati vertelde aan de ca. 3500 aanwezigen o.a. dat de God van dit Woord (ondertussen de Bijbel hooghoudend) de aarde geschapen heeft. Over het wonder van de schepping, het groeien en leven en over de Heere Jezus. Bijzonder om mee te mogen maken dat 3500 mensen het Woord in hun eigen taal horen. Vertaler Anzabati (nu 68 jaar oud) was 36 jaar toen hij voor het eerst begon te vertalen. Tweeëndertig jaar lang hebben deze mensen gewacht tot ze het Nieuwe Testament in hun handen konden houden. Nadat de verkoop begonnen was, zag je meer en meer mensen in hun Bijbel lezen. We hopen dat veel mensen God in Christus leren kennen!

Vertaler Anzabati gekleed in een mix van traditionele en hedendaagse kleren om een relatie te leggen tussen vroeger en nu

Al lezend in hun net gekochte NT

Twee 'chiefs'

Psalm 22:14 (berijmd)

Eerlang gedenkt hieraan het wereldrond;
Haast wendt het zich tot God met hart en mond;
En, waar men ooit de wildste volken vond,
Zal God ontvangen
Aanbidding, eer en dankb're lofgezangen.
Want Hij regeert, En zal Zijn almacht tonen;
Hij heerst, zover de blindste heid'nen wonen,
Tot Hem bekeerd.

Een dag vol dankbaarheid en blijdschap voor de Budu Nita.
Maar het was eigenlijk een week vol blijdschap en dankbaarheid, want ook de Budu Koya en de Komo hadden het Nieuwe Testament die week ontvangen. En in januari hadden enkele van mijn collega's de ingebruikname van het Nieuwe Testament van de Omi meegemaakt. Na jaren vertaalwerk werden er nu binnen een maand aan vier bevolkingsgroepen een Nieuw Testament uitgedeeld. Meer dan 450 jaar nadat wij een Bijbel in onze eigen taal hadden, was daar het moment voor deze volken.

Het voorwerk en het alfabet

Voordat het echte Bijbelvertaalwerk kan beginnen, wordt er al heel veel gedaan. Een van de eerste dingen is het uitzoeken of een taal nog levend, vitaal is. Wordt de taal nog geleerd door de kinderen en wordt het nog dagelijks gebruikt? Als dat zo is, dan worden er verdere onderzoeken gedaan en kan het werk starten. Vaak is het alleen een gesproken taal en zijn er geen boeken e.d. Een van de eerste activiteiten is het alfabet van een taal op schrift zetten. Zonder alfabet kan er toch immers niets geschreven worden? Elke klank die verschil kan maken in de betekenis van woorden moet een eigen letter (of lettercombinatie) krijgen. En soms is het ook nodig om aan te duiden op welke toon een woord uitgesproken wordt, want dat kan ook verschil maken in de betekenis. Tijdens een stop in Oeganda vertelde een Oegandees die al jaren voor een Nederlandse organisatie werkt hoe moeilijk hij het nog vindt om de Bijbel in eigen taal te lezen. In zijn taal kan het woord 'bi' wel zeven verschillende betekenissen hebben al naar gelang de toon waarop het wordt uitgesproken. In zo'n taal is het nodig om tonen aan te duiden, bijvoorbeeld met accenten. Arjan Branger (een van mijn Nederlandse collega's) is bezig met de werkzaamheden op dit gebied. Hij heeft afgelopen tijd een training gegeven aan een van de toekomstige vertaalteams. Daarbij hebben ze een alfabet op papier gezet. Aan dezelfde workshop namen ook nog twee andere toekomstige vertaalteams deel onder leiding van andere collega's. Hiernaast twee alfabetten. Dat laat goed zien hoe verschillend talen kunnen zijn.

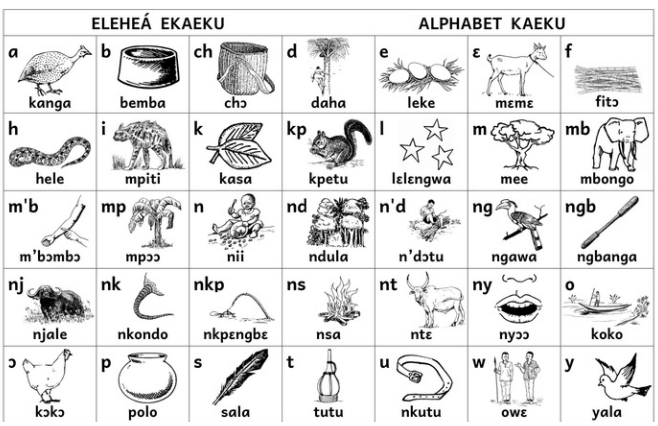

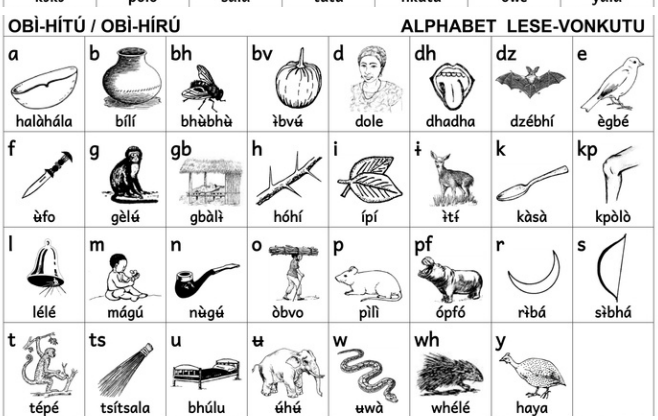

Het Bunia Mobilisatieteam

De Shalom Universiteit is een christelijke universiteit in Bunia. Een van de studies die er gevolgd kan worden is Bijbelvertaling. Dit is een onderdeel van de theologische afdeling. Op dit moment zijn er tien vertalers werkzaam in het Bunia Mobilisatieteam. Het is een project om in vijf nieuwe talen vanaf halverwege 2024 te beginnen met het Bijbelvertaalwerk. Per taal zijn er twee mannen (de mobilisateurs) die nu bezig zijn met onderstaande voorbereidingen voor het werkelijke vertaalwerk om:

- tien Bijbelverhalen in hun eigen taal te kunnen vertellen
- op bezoek te gaan bij de kerken in hun dorpen om te vertellen wat de plannen zijn met de hoop op ondersteuning zodat het Bijbelvertaalwerk kan starten
- het complete alfabet voor hun taal te ontwikkelen
- het Bijbelboek Ruth als hun eerste Bijbelboek te vertalen

Een mobilisateur op weg

Hun werk (vooral de bezoeken aan de dorpen) is niet zonder gevaar. Zoals vaker geschreven is het in de stad Bunia rustig, maar buiten de stad niet. Soms gaan ze op weg en keren ze weer terug i.v.m. onveilige situaties. Een dag of enkele dagen erna proberen ze het weer. Een van de teams komt voordat ze 's morgens vertrekken naar het kantoor zodat we samen met hen bidden voor een veilige reis, maar vooral ook om Gods zegen op hun werk. Gebed is het allerbelangrijkste en de vraag aan mij was dan ook of ik wilde vragen of jullie willen bidden voor hen. Een van de mannen vertelde: *"Klaasje, we hebben liever dat je om gebed voor ons vraagt dan om geld"* (hoewel gebed ook tot gevolg kan hebben dat er geld gegeven wordt). Een mobilisateur vertelde dat ze onderweg door een soldaat aangehouden werden met het verzoek om geld te geven. De mobilisateur gaf aan dat ze geen geld gaven maar wel voor hem wilden bidden. Na het gebed gaf de soldaat geld aan hen. Dus hierbij de vraag aan jullie: Willen jullie bidden voor bescherming van de mobilisateurs maar vooral ook om zegen op het werk dat ze doen? We hopen dat ze halverwege volgend jaar mogen beginnen met het Bijbelvertaalwerk.

Ik hoop dat jullie zo een beetje meer informatie gekregen hebben over de eerste stappen in het proces om de Bijbel te gaan vertalen in een taal die nog niet op schrift staat.

Dank

Ik wil jullie, naast de Heere, nogmaals bedanken voor alles wat er in 2022 gedaan is om het mogelijk te maken dat ik werkzaam mag zijn in Congo. De steun vanuit de kerkelijke gemeente, vanuit de familie-, vrienden- en kennissenkring en van zoveel mensen uit Staphorst en omgeving! Een jaar van grote veranderingen, verwondering en dankbaarheid hoe alles gegaan is. Dankbaar dat ook de Zending van de Hersteld Hervormde Kerk het werk een warm hart toedraagt. Op het moment ben ik zes maanden hier geweest, zes maanden waarin ik met plezier mijn werk doe, zes maanden waarin ik veel geleerd heb over Congo, zes maanden waarin ik veel mensen heb leren kennen waaronder de straatkinderen. Zes maanden die meer en meer laten zien hoe groot het verschil met Nederland is. Maar ook zes maanden waarin ik soms niet wist wat ik moest doen en dan alleen maar kon vragen of de Heere de weg wilde leiden door Zijn Woord en Geest. En dan zo mogen ervaren: *"De Heer is mij tot Hulp en Sterkte; Gij zijt mij Heer ter Schuilplaats in gevaren, Gij zult mij voor benauwdheid trouw bewaren".*

Ik wens ook jullie in alle omstandigheden sterkte en bovenal Gods zegen toe!

Vanuit Bunia, waar het op het moment 8 uur 's avonds is en ik het geluid van krekels hoor,
een hartelijke groet,

Klaasje

Van de thuisfrontcommissie

Dankbaar

Wat gaat de tijd snel! Een bijzonder jaar ligt achter ons. Een jaar waarin er veel is gebeurd. We zijn blij dat Klaasje zo snel haar draai heeft kunnen vinden en dagelijks geniet van haar werk. En zoals Klaasje in deze nieuwsbrief eerder al aangaf, was en is het soms moeilijk. Maar de Heere is nabij allen die Hem aanroepen (Psalm 145: 18 en 19). Met dat gegeven kunnen we doorgaan en mogen we steeds weer opnieuw op Hem vertrouwen.

Financiën

Naast de Heere zeggen wij u allen hartelijk dank voor de vele bijdragen. Of het nu een pak wc papier is, een kaartje, een actie, een euro, of een verkoop van iets door kinderen... Hart - verwarmend! Hiernaast een overzichtje van het budget en de kosten voor 2022/2023. Er is voor 2023 €38.000,- nodig en op dit moment is er zelfs al €58.000 aan fondsen binnen! Als de fondsen meer zijn dan 150%, vraagt Wycliffe om het te besteden aan andere projecten. We zijn met Wycliffe en Klaasje in gesprek om het geld wat over is te besteden aan bijvoorbeeld een Bijbelvertaalproject. Zo hopen we niet alleen Klaasje, maar ook een deel van het werkelijke vertaalwerk te steunen.

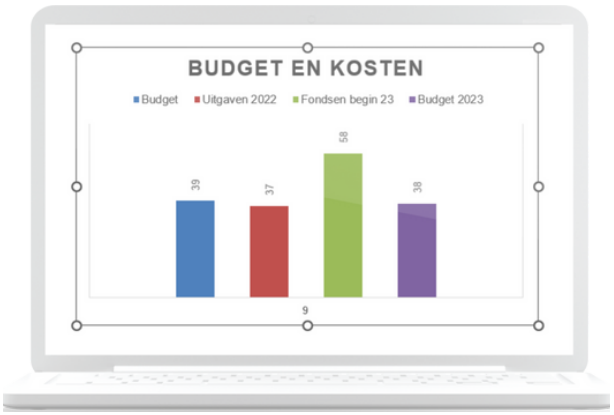

Dank- en gebedspunten

We **danken** de Heere..

- voor de afgelopen zes maanden waarin Klaasje het zo goed heeft gehad en Hij steeds nabij is geweest
- voor het werk en de voortgang van het Bijbelvertaalwerk dat er elke dag plaatsvindt
- voor de vele bijdragen en steun d.m.v. kaarten, berichten en/of donaties

We **bidden**..

- dat het Woord van God voor de mensen die nu het NT gekregen hebben een levend Woord mag zijn waardoor ze de Heere leren kennen
- voor bescherming van de mobilisateurs en voor zegen op hun werk
- wereldwijd voor christenen zoals Paulus dat deed voor de gemeenten zoals beschreven staat in Kolossenzen 1:1-12

Een hartelijke groet van de thuisfrontcommissie (TFC):

Harm Kooiker (voorzitter), Klaas Slager (secretaris),
Geesje Domine (penningmeester), Jentje Tippe,
Roelof Troost, Klaasje Visscher

Postadres van Klaasje

MAF Uganda
Attn. SIL ECG
Klaasje Kooiker
PO BOX 1
Kampala
Uganda

wycliffe
bijbelvertalers

Website: www.woordvanhoop.nl
Facebook: Woord van Hoop
Instagram: woord.van.hoop
Email: info@woordvanhoop.nl
Informatie Wycliffe: www.wycliffe.nl
Bankrekeningnummer: NL67RABO0368064670 t.n.v. Wycliffe Comité Bijbelvert. Congo

Woord van Hoop
CONGO